

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตน การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ และ
การทำงานเป็นทีมกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลศูนย์ ภาควะวันออก

ดวงพร จันทร์ศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ดวงพร จันทศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาลของมหาวิทยาลัยบูรพา
ได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บาร์มี)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สัททยา รัตนจรณะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บาร์มี)
..... กรรมการ
(ดร.สัททยา รัตนจรณะ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิภรณ์ ทรัพย์กรานนท์)
วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บารมี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร. สหทัย รัตนจรณะ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พ.ต.อ.หญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญใจ ศรีสถิตยัณราทร ที่ให้คำปรึกษา แนะนำวิจารณ์ผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและพยาบาลประจำการทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งโรงพยาบาลละเชิงเทราที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล รุ่นที่ 13 และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล คอยให้กำลังใจเป็นอย่างดีมาตลอด

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่คอยให้ความรัก กำลังใจและช่วยเหลือในทุกด้าน ตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จมาจนครบถ้วนทุกวันนี้

ดวงพร จันทรศรี

50910057: สาขาวิชา: การบริหารการพยาบาล; พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ: การรับรู้คุณค่าในตน/ การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน/ การทำงานเป็นทีม/

ความสุขในการทำงาน/ พยาบาลวิชาชีพ

ดวงพร จันทศรี: ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตน การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ และการทำงานเป็นทีม กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียง (RELATIONSHIPS BETWEEN SELF-ESTEEM, JOB EMPOWERMENT, TEAM WORKING AND HAPPINESS AT WORK OF PROFESSIONAL NURSES, REGIONAL HOSPITALS IN THE EASTERN REGION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: จุฬาลักษณ์ บาร์มี, Ph.D., สหทยา รัตนจรณะ, Ph.D. 113 หน้า. ปี พ.ศ. 2555

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตน การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และการทำงานเป็นทีม กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียง กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 372 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความสุขในการทำงาน การรับรู้คุณค่าในตน การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และการทำงานเป็นทีม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงมีความสุขในการทำงาน ($M = 3.51, SD = 0.45$) การรับรู้คุณค่าในตน ($M = 3.70, SD = 0.46$) การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ($M = 3.52, SD = 0.62$) และการทำงานเป็นทีมจัดอยู่ในระดับมาก ($M = 3.59, SD = 0.53$) ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากกับการรับรู้คุณค่าในตน ($r = .751, p < .05$) และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และการทำงานเป็นทีม ($r = .552, r = .637, p < .05$ ตามลำดับ) ปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงาน ได้แก่ การรับรู้คุณค่าในตน ($Beta = .553$) การทำงานเป็นทีม ($Beta = .273$) การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ($Beta = .112$) โดยร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความสุขในการทำงานได้ร้อยละ 65.10 ($R^2 = .651$)

ผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการรับรู้คุณค่าในตน การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และการทำงานเป็นทีม เพื่อช่วยให้พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลดีขึ้น

50910057: MAJOR: NURSING ADMINISTRATION; MNS. (NURSING ADMINISTRATION)

KEYWORDS: SELF ESTEEM/JOB EMPOWERMENT/TEAM WORKING/
HAPPINESS AT WORK/PROFESSIONAL NURSES

DUANGPON JANTARASRI: RELATIONSHIPS BETWEEN SELF-ESTEEM, JOB EMPOWERMENT, TEAM WORKING AND HAPPINESS AT WORK OF PROFESSIONAL NURSES, REGIONAL HOSPITALS IN THE EASTERN REGION. ADVISORY COMMITTEE: JULALUK BARAMEE, Ph.D., SAHATTAYA RATTANAJARANA, Ph.D. 113 P. 2012.

The purposes of this research were to study levels of happiness at work, and relationships between self-esteem, job empowerment, team working and happiness at work of professional nurses in regional hospitals in the eastern region. The sample consisted of 372 professional nurses who were randomly selected using multi-stage sampling technique. The research instruments were questionnaires measuring happiness at work, self-esteem, job empowerment and team working. Data were analyzed using means, standard deviation, Pearson's correlation coefficients and stepwise multiple regression.

The findings revealed that happiness at work ($M = 3.51$, $SD = 0.45$), self-esteem ($M = 3.70$, $SD = 0.46$), job empowerment ($M = 3.52$, $SD = 0.62$), team working ($M = 3.59$, $SD = 0.53$) of professional nurses were at high level. Professional nurses' happiness at work was positively correlated with self-esteem at high level ($r = .751$, $p < .05$), and was positively correlated with job empowerment and team working at moderate level ($r = .552$, $r = .637$, $p < .05$, respectively). The factors that could predict professional nurses' happiness at work were self-esteem (Beta = .553), team working (Beta = .273) and job empowerment (Beta = .112) which accounted for 65.10% of its variance.

Nursing administrators could use these research findings to guide the development of activities for enhancing self-esteem, job empowerment and team working. These activities would lead professional nurses to be happy at work, resulting in improving the quality of nursing practice.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความสุขในการทำงาน	13
การรับรู้คุณค่าในตนกับความสุขในการทำงาน	17
การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานกับความสุขในการทำงาน	23
การทำงานเป็นทีมกับความสุขในการทำงาน	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	52
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ ภาควิชาสูติศาสตร์...	56
ตอนที่ 2 ระดับความสุขในการปฏิบัติงาน การรับรู้คุณค่าในตน การได้รับการเสริมสร้าง พลังอำนาจในงาน และการปฏิบัติงานเป็นทีม.....	58
ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตน การได้รับการเสริมสร้าง พลังอำนาจในงาน การทำงานเป็นทีม และความสุขในการปฏิบัติงาน.....	65
ตอนที่ 4 ความสามารถในการทำนายความสุขในการปฏิบัติงานของการรับรู้คุณค่าในตน การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และการปฏิบัติงานเป็นทีม	65
5 สรุปและอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้.....	77
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก	93
ภาคผนวก ข	98
ภาคผนวก ค	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนของประชากร และกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออก	46
2 จำนวนของประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงพยาบาลและแผนก	46
3 จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตาม อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และแผนกที่ปฏิบัติงาน	56
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุขในการปฏิบัติงาน จำแนกรายด้าน รายรวม และรายข้อ	58
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณค่าในตน จำแนกตามรายด้าน รายรวม และรายข้อ	60
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน จำแนกตามรายด้าน รายรวม และรายข้อ	61
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานเป็นทีม จำนวนตามรายด้าน รายรวม และรายข้อ	63
8 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างการรับรู้คุณค่าในตน การได้รับ การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน การปฏิบัติงานเป็นทีมกับความสุขในการปฏิบัติงาน .	65
9 สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนน มาตรฐาน (Beta) ในการพยากรณ์ความสุขในการปฏิบัติงาน	66

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2 ความสัมพันธ์ของทฤษฎีโครงสร้างอำนาจในองค์การของ Kanter.....	30